

Droży Rodzice!

Chcę zaproponować Państwu kolejny zestaw ćwiczeń do wykorzystania w pracy z dziećmi w domu. Tym razem będą to ćwiczenia służące usprawnieniu słuchu fonematycznego, analizy i syntezy słuchowej, a także koordynacji wzrokowo-słuchowo-ruchowej – funkcji niezbędnych do nauki czytania i pisan.

Ćwiczenia są szczególnie skierowane do dzieci z klas zerowych oraz z klas I-III.

Na początku zamieszczam **ćwiczenia na materiale bezliterowym**. Są to ćwiczenia przygotowawcze, w których zadaniem dziecka jest rozpoznawanie usłyszanych dźwięków.

1. ROZPOZNAWANIE DŹWIĘKÓW I SZMERÓW

>Dziecko ma zawiązane oczy lub jest odwrócone tyłem>

- uderzanie lub pocieranie o siebie różnych materiałów twardych (szkło, drewno, metal – np. sztucce) – dziecko ma odgadnąć czego dźwięk słyszy,
- przesypywanie różnych materiałów sypkich (groch, ryż, piasek, cukier, kamyki) – dziecko ma odgadnąć co jest przesypywane,
- „gazetowe głosy” – rodzic prezentuje dziecku przy pomocy dwóch kartek lub gazet zgniatanie, pocieranie o siebie, rwanie, potrząsanie papieru, następnie dziecko odgaduje, jaki głos słyszy
- rozpoznawanie dźwięków różnych instrumentów muzycznych (bębenek, pianino, cymbałki, grzechotka, gitara, skrzypce) – można puszczać dźwięk z płyty,
- rozpoznawanie tonów: cichych, głośnych, niskich, wysokich – jeśli nie dysponujemy żadnym instrumentem, można wyśpiewywać.

2. ODTWARZANIE SŁYSZANEGO RYTMU

- rodzic uderza pałeczką lub ołówkiem o stół, wystukując różne rytmy, dziecko obserwuje i po wysłuchaniu odtwarza rytm – klaskaniem, podskokami, przysiadami itp. (dla utrudnienia dziecko może słuchać odwrócone tyłem)
- odtwarzanie rytmów za pomocą pałeczki stukając w bębenek, cymbałki czy o stół
- odtwarzanie wysłuchanego rytmu przy pomocy kółek, kwiatków, obrazków, klocków (dziecko układa dany rytm na stole przy pomocy wymienionych elementów)

3. ODTWARZANIE STRUKTUR DŹWIĘKOWYCH NA PODSTAWIE UKŁADÓW PRZESTRZENNYCH

- przed dzieckiem rozkładamy kilkanaście klocków grupując je w różne układy przedstawiające rytmy (kładziemy np. dwa klocki - przerwa, trzy - przerwa i dwa itp.). Dziecko ma odtworzyć te rytmy za pomocą pałeczki uderzając w bębenek lub klaskania,
- rodzic wystukuje rytmy i poleca dziecku odtworzyć je za pomocą klocków, oczek na liczydło, klaszcząc, podskakując itp.
- zapisywanie przez dziecko wysłuchanego rytmu przy pomocy kresek lub kropek (najpierw zapisuje słuchając rytmu, następnie po wysłuchaniu).
- zabawy ze śpiewem, klaskaniem lub wygrywaniem rytmu melodii na instrumentach.

Ćwiczenia na materiale literowym

1. Wyodrębnianie zdań w mowie, słów w zdaniach, sylab i głosek w słowach (dzieląc z dzieckiem słowa na sylaby uczmy je wysłuchiwanie i nazywania kolejnych sylab – np. w słowie „lam-pa” zapytajmy jak brzmi pierwsza sylaba, a jak druga)

- Dziecko słucha wypowiedzi rodzica w postaci zdań prostych na temat obrazka o ubogiej treści, np. To kotek. On pije mleko. Dziecko ma narysować tyle kresek, ile jest zdań. Pierwsze zdanie kreską czerwoną, drugie niebieską. Pokazujemy kreskę czerwoną, dziecko mówi: To kotek, niebieską – On pije mleko. Zwiększamy ilość zdań.

- Układanie zdań przez dziecko na podstawie ilości patyczków (patyczki oznaczają słowa), rodzic poleca powiedzieć zdanie z tylu słów, ile jest patyczków:

Np.

II To Ola.

III Tam stoi Tomek.

III Ala ma małego brata.

- Tworzenie zdań ze słów podanych przez prowadzącego. Ćwiczenie utrudniamy podając słowa w innej kolejności niż w zdaniu, np. sklepu – idzie – do – Ela. Dziecko ma dokonać pewnych przestawień i stworzyć poprawne zdanie.

- Zabawa w dopowiadanie brakującego słowa w zdaniu, np. Gruszka jest żółta, a truskawka, Pomarańcza jest okrągła, a banan itp.

- Kończenie słów – rodzic podaje dziecku obrazek i wypowiada pierwszą sylabę słowa, którego desygnat jest na obrazku. Dziecko dopowiada drugą sylabę, np. pił – ka, pa – jac, tor – ba. Można to samo wykonać ćwiczenie bez obrazków. Następnie wprowadzamy wyrazy wielosylabowe, np. mar – chewka. Można połączyć z rzucaniem piłką – dziecko łapie piłkę i kończy słowo.

- Zabawa w poszukiwanie przedmiotów, których nazwa rozpoczyna się na podaną sylabę, np. „sza” – szafa, „ko” – koszyk ...

- Wyszukiwanie słów kończących się na daną sylabę lub głoskę, np. „ki” – sanki, piłki, „c” – noc, koc.

- Rodzic pokazuje dziecku obrazek, ono dzieli jego nazwę na sylaby i wystukuje je pałeczką lub kredką. Zaczynamy od wyrazów dwusylabowych np. wo-da, zwracamy uwagę na wyrazy jednosylabowe np. pan (one często sprawiają dzieciom problemy), potem 3- sylabowe np. pa-ra-sol, itd.

- Dziecko otrzymuje koperty, na których są narysowane kropczki. W każdej kopercie są obrazki. Na początku dziecko ma sprawdzić, czy każdy obrazek został umieszczony w odpowiedniej kopercie (tyle sylab – ile kropek na kopercie), następnie dostaje inne obrazki, które musi umieścić w odpowiedniej kopercie.